T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 02/06/2025 15:31
Sayı: E-120.07.03-1639145

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16235438
Konu : Soru Önergesi (7/21422, 7/25343)

7/21422 GK 81
7/25343 GK 126

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 09.01.2025 tarihli ve 1561809 sayılı yazınız.
b) 21.03.2025 tarihli ve 1602186 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/21422 ve 7/25343 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:
1 - 7/21422 Cevap Metni (3 Sayfa)
2 - 7/25343 Cevap Metni (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: EFF955CC-AB30-481D-83F9-09531FB23DF2 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

7/21422
GK 81

Diyarbakır Milletvekili Sayın **Dr. M. Sezgin TANRIKULU**'na Ait **7/21422** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Anayasamızın 41'nci maddesi ve 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 68'nci maddesi doğrultusunda, Bakanlığımız tarafından koruyucu, önleyici bir yaklaşımın esas alındığı aile odaklı politikalar uygulamaya geçirilmektedir.

Ülkemiz genelinde 81 ilimizde sayısı 423'e ulaşan Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM), 09.02.2013 tarihli Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliği kapsamında sosyal hizmetlerin tek çatı altında sunulduğu kuruluşlar olarak önemli bir işlev üstlenmekte; çocuk, genç, kadın, erkek, engelli, yaşlı, şehit yakınları, gaziler, gazi yakınları ve ailelerine yönelik olarak koruyucu, önleyici, destekleyici, geliştirici hizmetler ile rehberlik ve danışmanlık hizmetleri etkin biçimde vatandaşlarımıza ulaştırılmaktadır.

Ailenin öneminin vurgulanması, aile içindeki birlik ve beraberliğin korunması, mevcut riskler karşısında ailenin topyekûn desteklenmesi, toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi, toplumsal değerlerin yaşatılması ve nesilden nesile aktarılması, aileyi destekleyen politikaların yaygınlaştırılması amacıyla Cumhurbaşkanlığı himayelerinde 2025 yılı **Aile Yılı** olarak Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 13 Ocak 2025 tarihinde ilan edilmiştir. Aile Yılı kapsamında, ilgili bakanlıkların koordinasyonunda aile odaklı eğitimlerin artırılması, rehberlik ve danışmanlık faaliyetlerinin etkinleştirilmesi, sosyal politika ve hizmet sunum kapasitesinin desteklenmesi, dijitalleşme sürecinde ailelerin yeni koşullara uyumunun artırılması, aileye duyarlı çevre yaklaşımının geliştirilmesi aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve değerlerin gelecek nesillere aktarılması amacıyla yıl boyunca birçok önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Bu kapsamda; "Küreselleşen Dünyada Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi" temalı Uluslararası Aile Forumu, ailenin korunması ve güçlendirilmesi, aileye ve çocuklara zararlı akımlarla mücadele edilmesi, güçlü bir nüfus yapısına sahip olunması amaçlarıyla; aileden sorumlu bakanlar, uluslararası kurum temsilcileri, akademisyenler ve STK üyeleri katılımıyla 22-23 Mayıs 2025 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Kapanışı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Sayın Emine ERDOĞAN'ın tefrişleri ile gerçekleştirilen Aile Forumunda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 2026-2035 dönemi "Aile ve Nüfus 10 Yılı" ilan edilmiştir.

Aile yılı kapsamında aileyi merkeze alan politikaların küresel düzeyde tartışıldığı Forumda 27 ülkeden bakanlar ve üst düzey politika yapıcılarla bir araya gelinerek aileye yönelik ortak değerler ve karşılaşılan tehditler ile çözüm yolları masaya yatırılmıştır.

Diğer taraftan, Ülkemizde nüfus politikalarının bütüncül ve etkin olarak uygulanması ve takibi açısından 25 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan 172 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile "Nüfus Politikaları Kurulu" oluşturulmuştur.

Bakanlığımızca çocuk, genç, kadın, erkek, engelli, yaşlı birey ve ailelerine yönelik sunulan hizmetlerin ve bu alanda yürütülen politikaların daha kapsamlı, standart ve etkin olarak uygulanabilmesi ve mevcut çalışmaların güçlendirilmesi amacıyla veri üretme, araştırma ve politika geliştirme faaliyetlerinin ihtisaslaşmış tek bir merkez üzerinden yürütülmesi öngörülmüş ve bu amaçla 25 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan 172 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımıza bağlı Aile Enstitüsü kurulmuştur.

Aile ve Gençlik Fonu kapsamında Bakanlığımız tarafından 'Evlenecek Gençlerin Desteklenmesi Projesi' hayata geçirilmiştir. Projenin amacı, evlenmeyi planlayan çiftlere ekonomik, psikolojik ve sosyal destekler sunarak evliliklerinin daha sağlam bir temele oturmasına yardımcı olmak ve gençleri evliliğe teşvik etmektir. Proje kapsamında başvurusu onaylanan çiftlere 2 yılı geri ödemesiz, 48 ay vadeli, 150.000 TL tutarında faizsiz kredi desteği sunulmaktadır. Bunun yanı sıra evlilik öncesi ve sonrası eğitim ve danışmanlık hizmetleri sağlanmaktadır. Projenin pilot uygulaması 6 Şubat 2023'teki depremlerden etkilenen 4 il (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya) ve 2 ilçede (İslahiye ve Nurdağı) 15 Şubat 2024 tarihi itibarıyla başlamıştır. Ardından Eylül ayı içerisinde Karabük, Bartın, Zonguldak ve Osmaniye illerimiz proje kapsamına eklenmiştir. Ocak 2025 itibarıyla proje 81 ile yaygınlaştırılmıştır.

Ülkemizde aile yapısının değişim ve dönüşümüne ilişkin olarak kapsamlı periyodik araştırmalar gerçekleştirilmektedir. Resmi İstatistik Programı kapsamında beş yılda bir yapılan Türkiye Aile Yapısı Araştırması ile hane halkı özellikleri, evlilik, aile ve akrabalık ilişkileri gibi hususlarda inceleme ve değerlendirmelerde bulunulmaktadır. Yine boşanma nedenlerine yönelik araştırmalar ile de ülkemizde kaba boşanma hızının altında yatan nedenler ve evlilik süreçleri ile boşanma algıları incelenerek politika önerileri oluşturulmaktadır.

Ülkemizde doğum oranları, evlenme ve boşanmalara ilişkin istatistiki veriler Türkiye İstatistik Kurumunun internet sayfasında düzenli aralıklarla yayımlanmaktadır.

Diğer taraftan Türkiye'de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verileri, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair Kanun kapsamındaki tedbir kararları ise hâkim, mülki amir veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk amiri tarafından verilmektedir. Bu doğrultuda kadına yönelik şiddetle ilgili veri ve bilgilerin ilgili kurumdan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Öte yandan Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte yoksulluk zincirini kırmak amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik

yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Ayrıca çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Öte yandan 30 Mart 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7546 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile değiştirilen 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 4'üncü maddesi ile bu maddeye dayanılarak hazırlanan ve 10 Nisan 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Doğum Yardımı Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımızca yürütülmekte olan Doğum Yardımı Programında ödeme tutarları artırılmıştır.

Bu doğrultuda Türk vatandaşlarına, 1/1/2025 ve sonrasında canlı doğan çocukları için başvuru yapılması ve Türkiye'de ikamet ediyor olmaları koşuluyla birinci çocuk için tek seferlik 5.000 TL, ikinci çocuk için başvurunun yapıldığı ay itibarıyla 5 yaşını tamamlayana kadar (altmışıncı ay dâhil) aylık 1.500 TL ve üçüncü ve sonraki çocuklar için başvurunun yapıldığı ay itibarıyla 5 yaşını tamamlayana kadar (altmışıncı ay dâhil) aylık 5.000 TL tutarında doğum yardımı yapılacaktır.

Yasal düzenlemenin ardından başvurular alınmaya başlanmış olup ödemelerin en kısa zamanda başlatılması planlanmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı bilgiler ve veriler Bakanlığımız internet sitesinde https://www.aile.gov.tr/sgbd/istatistik-sayfalari/aylik-istatistik-bulteni/ linkinde yer almaktadır.